

Göran Högglund: Tal på Kristdemokraternas Kommundagar i Helsingborg

Talare
Göran Högglund
Partiledare

Datum
25 januari 2013

Plats
Helsingborg

1 Vänner,
Välkomna till Sundets pärla. Välkomna till Helsingborg.

5 Det har nu gått över sex år sedan alliansen vann sitt första val. Det har gått mer
än två år sedan svenska folket gav oss förnyat förtroende. Det är svensk politisk
historia som har skapats. Vi har anledning att vara stolta. Många anledningar till
och med. Detta skulle inte ha skett utan kristdemokraterna. Vi lever i ett annat
Sverige än det som vi tog över. Ett där luften är lättare att andas. Där
utnämningmakten inte används för socialdemokratisk medaljering. Eller som
10 en arbetsförmedling för partigångare. Där skolorna tidigare får en möjlighet att
fånga upp de barn som riskerar halka efter. Där fler kan försörja sig på eget
arbete. Där familjernas frihet ökar.

15 Det skulle inte ha skett utan kristdemokraterna.

Mina vänner, Inom Europa sveper nu ekonomiska konvulsioner fram och
tillbaka. Men i Sverige? Ja, det vet ni. Här har vi hållit ordning.
Statens finanser har skötts ansvarsfullt. ”Det är svårt att se vad regeringen hade
kunnat göra bättre” löd ett internationellt expertomdöme om vår ekonomiska
20 politik. Ändå har människor, företag och bygder i vårt land drabbats när
nedgången blivit djup hos våra största handelspartners. Men faktum kvarstår;
Sverige står som ett stadigt undantag i den ekonomiska krisens Europa. Våra
finanser är i god ordning. Och tack vare vad? Tack vare slumpen? Nej, tack vare
ett tråkigt, återhållsamt och kompetent förvaltarskap.

25 Vi har hållit hårt i plånboken. Trots oppositionens alla rop på bidrag och stöd.
Det har inte alltid varit populärt men det har gett resultat: Sverige står starkt.
Och därför har vi nu utrymme och marginaler för att satsa offensivt – på
infrastruktur, forskning och framtidens företagande. Men också på dem som

halkat efter. Där, ska jag säga er, där har ni en tydlig skillnad mellan kortsiktighet och ansvarstagande. Där har ni en tydlig skillnad mellan Sverige före 2006 och därefter.

- 35 Skulle den skillnaden ha uppstått utan kristdemokraterna? Nej, det skulle den inte. För utan oss hade det inte blivit något ny regering. Utan alla er som sitter här idag. Vårt parti är inte en av regeringens mindre beståndsdelar. Vi är en av dess fyra förutsättningar. Och tänk, den här regeringen har fört en politik med starka kristdemokratiska inslag. Vi har inte bara fört landet i alliansens riktning.
- 40 Vi har fört det i kristdemokratisk riktning. Vem plågas i dag av den orättvisa statliga fastighetsskatten? Ingen! För den finns inte mer.

- Vi har avskaffat ett apotekssystem som vi delade med Nordkorea och Kuba – statligt monopol. Vi omreglerade, och nu har antalet apotek ökat med 37
- 45 procent! Och apoteken håller i genomsnitt öppet 10 timmar ytterligare per vecka jämfört med tiden före omregleringen.

Jag fick nyligen ett tackbrev från en kvinna som heter Anette. Hon skriver så här:

- 50 "Var i förra veckan ensam hemma med mina två sjuka två-åringar som behövde näsdroppar. Även jag var sjuk och ute var det nästan snöstorm. Nu behövde vi bara ta oss till ICA 150 meter bort istället för en 30 minuters promenad till närmaste apotek."

- 55 Minns någon idag tiden när det inte gick för sig att köpa nässpray i en vanlig butik? Det är inte så länge sedan.

- Och barnfamiljerna? Ja, låt oss bara se på föräldraförsäkringen: vi har inte bara
- 60 höjt grundnivån – vi har gjort det med besked också!
En kraftig förbättring för de barnfamiljer som har de minsta ekonomiska marginalerna. Som gör att fler vågar bli föräldrar i unga år.

- Det finns mer att göra vad gäller Sveriges barnfamiljer. Och vi gör det. Vi vänder
- 65 trenden. Vi vänder utvecklingen från tvång till valfrihet, till fler och fler vardagsbeslut att tas runt köksbordet i stället för vid riksdagens sammanträdesbord. Det är en utmaning att driva en sådan förändring efter decennier av familjefientlig politik. Men det är vi som är regeringens drivkraft.

70 Det är vi som för utvecklingen framåt. Och vi ger oss inte!

2012 var första året med avdragsrätt för gåvor till vissa ideella organisationer. Ett gammalt kristdemokratiskt krav blev verklighet.

75 Vad leder det till? Jag ska ta ett exempel... Organisationen Plan Sverige jobbar för utsatta barn i världens fattigaste länder. De berättar att deras intäkter genom avdragsrätten har ökat med hela 10 miljoner kr under 2012. Det räcker till exempel till att bygga fyrtio skolor med plats för hundra barn vardera i bergsområden i Filippinerna. Skolbyggnader till 4.000 barn, alltså. Eller så räckes det till närmare 12.000 skolstipendier som ger barn i Ecuador möjlighet
80 att studera vidare på högskolan. Och detta är resultatet från en enda organisation. Under reformens första år.

Något att be om ursäkt för? Nej, tvärtom, låt oss med stolthet berätta vad vi åstadkommer. Och låt oss åstadkomma mer!

85

Partivänner,

När vi trädde till i regeringsställning möttes vi av ett gigantiskt ringlande ting som kastade en mörk skugga över svensk sjukvård. Detta väsen kallades för
90 vårdkö. Vårdkön ansågs praktiskt taget omöjlig att göra något åt. Många hade försökt. Men med samma trubbiga vapen. Mer pengar utan krav på någon förändring. 46 miljarder satsades under åren 2000-2006 för att fortsätta att göra på det sätt som man alltid gjort. Nytt vin i gamla läglar. Med känt resultat, nämligen inget mätbart resultat alls.

95 Vi gjorde något annat. Vi införde kömiljarden som går till de landsting som åstadkommer förbättringar. Plötsligt händer det! Plötsligt blev det fokus på problemet. Plötsligt förändrades arbetssätt. Plötsligt har köerna halverats. Så går det när man sätter människan framför systemet!

100 Och det har vi gjort på fler områden. Vi har flera vårdcentraler. En ökning med över tjugo procent. Tillgängligheten på vård har över huvud taget ökat. Mångfald har ersatt monopol. Liksom vi har infört Lagen Om Valfrihetssystem som nu sakta men säkert bidrar till mångfald i omsorgen ute i landet. Vi har – trots motstånd – genomfört en reform som kommer att ge vård för gömda och
105 papperslösa. Vi har satsat på en bred och djupgående reformering av landets psykiatri. Vi har format en tydlig strategi för att bekämpa cancer. Liksom mycket, mycket annat. Sverige har förändrats.

110 Och förändras hela tiden. Vi har fler vårdanställda än någonsin. Arbetade
timmar i vården är fler. Fler läkare. Mer pengar än någon gång tidigare satsas på
vården. Vårdcentralerna är fler och närmare. Köerna är halverade. Vi har
nöjdare patienter. Kvaliteten är högre än någonsin. Allt det här som bara för
115 bara några år sedan var önskedrömmar, det har ni här inne burit fram. Så jag
tycker, även om vi har ännu högre ambitioner: Vi har rätt att vara stolta!

120 Mina vänner,
Vi kristdemokrater går en ljus framtid till mötes. Jo, jag vet... Alla
opinionsinstitut går inte precis våra smilbands ärenden. Men jag vill ändå påstå
att bilden bakom procentsatserna är betydligt mer lovande än vad man kan
förledas att tro. Vi har ägnat mycken möda under mandatperiodens första hälft
125 till att lägga grunden för nästa valrörelse. Vi har utarbetat en ny familjepolitik.
Vi sätter barns och ungdomars uppväxtvillkor i vårt fokus. Vi har en strategi för
vårt gemensamma arbete på alla nivåer.

I strategin beskriver vi oss själva. Vår gemensamma uppgift är att genom aktivt
130 och utåtriktat arbete också göra den bilden klar för medborgarna.
Kristdemokraterna är det borgerliga parti som, utifrån den kristdemokratiska
värdegrunden, förenar frihet med socialt ansvarstagande. Kristdemokratisk
politik utgår från idén om samhällsgemenskap baserat på familjens frihet, det
personliga ansvaret och ett starkt civilsamhälle.

135 Vi är Alliansens tydliga sociala röst! Kärnan i vårt arbete framöver är att vinna
förtroende bland de som ligger oss nära men som vid förra valet inte röstade på
oss. Det gör vi genom att konsekvent rikta oss till just dem. Och vi ska sluta
ängslas över vad andra tycker. Så bäddar vi för valseger 2014!

140 Mina vänner,
En av de stora debatterna under 2012 fortsätter under det här året. Det handlar
om en av de viktigaste välfärdsfrågorna och det är vi kristdemokrater som har
ställt oss i frontlinjen. Frågan gäller om vård, omsorg och skola utvecklas bäst
145 genom många aktörer eller om allt ska utföras i offentlig regi. När vi ägnar vår
möda åt det viktiga. Hur vi ska förstärka kvaliteten... Då ältar vänstern

ägandefrågor. Vänsterpolitikerna tycks se samhället som en jättelik maskin och sig själva som befälhavare vid spakarna. De vill kunna manövrera efter behag.
150 För min del är det självklart att medborgarna ska ha rätten att välja vårdcentral. Rätten att välja hemtjänst. Att välja skola.

Men rätten att välja förutsätter mångfald. En mångfald av seriösa aktörer ökar tillgängligheten och förbättrar kvaliteten. Och mångfald förutsätter möjligheten att göra överskott. Det viktiga för oss politiker kan inte vara vem som äger en
155 verksamhet. Det viktiga måste vara hur bra den är.

Låt mig därför få påminna om det arbete med en etisk plattform för vårdens och omsorgens aktörer som jag tagit initiativ till. Den etiska plattformen ska fungera som en värdegrund och skapa bättre öppenhet kring kvalitet, ekonomi
160 och anställningsvillkor. På så sätt blir det lättare att skilja ut de oseriösa från de seriösa aktörerna. Plattformen ska gälla alla som driver offentligt finansierad vård och omsorg och ambitionen är att den ska finnas på plats i år. Jag är glad över att uppslutningen kring arbetet är starkt från vård- och omsorgsgivarna, fackliga organisationerna och många andra. För vi behöver en mångfald av
165 seriösa aktörer. Som gör rätt och gör rätt för sig. Vi behöver dem av åtminstone tre skäl:

För det första vill vi lägga beslutsmakten hos den enskilde. Inte hos politikerna. (När jag ser er inser att jag kanske berättar det här i helt fel sammanhang.) Men
170 folk ska själva kunna välja det man vill ha. Välja bort det som man inte gillar.

För det andra driver mångfald kvalitetsutveckling. Om alla gör lika blir det inte mycket utveckling. Om vi gör litet olika och ständigt mäter, jämför och redovisar resultat kan vi lära av dem som lyckas bäst. Och på det viset höja
175 kvaliteten.

För det tredje behöver personal ha olika arbetsgivare att välja mellan. Vem vill för evigt vara inlåst hos en och samma arbetsgivare? Det här är en oerhört viktig
180 debatt. Den här kraftmätningen ska vi vinna.

Inte för vår skull. Utan för att säkra att det alltid är den enskilda människan som står i centrum!

185

Vänner,

För en vecka sedan skedde årets första pensionsutbetalning.

190 Inkomstpensionärer kunde glädja sig åt en ökning med 4,1 procent. I
genomsnitt innebär det 468 kronor mer per månad. Detta är den högsta reala
pensionsökningen någonsin. Och därutöver kommer den fjärde i raden av
skattesänkningar för pensionärerna. Totalt 14 miljarder kr. För en
garantipensionär motsvarar skattesänkningen en extra pensionsutbetalning per
195 år. Jag tar det igen: För en garantipensionär motsvarar skattesänkningen en extra
pensionsutbetalning per år.

För ogifta pensionärer höjs också bostadstillägget med 170 kr per månad. Vi
kristdemokrater har fört en framgångsrik kamp för våra äldre. Den kampen,
mina vänner, kommer att fortsätta!

200

Låt mig få berätta något fantastiskt. De senaste tio åren har den genomsnittliga
livslängden ökat med 30-40 dagar per årskull. En hisnande utveckling. I en
nyligen publicerad internationell studie framgår att Sverige är bästa land inom
EU när det gäller aktivt åldrande.

205 Allt fler friska och aktiva år läggs ovanpå den yrkesverksamma tiden. Allt fler
väljer att arbeta vidare längre och det är bra.

Men förr eller senare kommer sjukdomar ikapp oss. Vi vet hur den
demografiska situationen ser ut... och den ställer oss inför stora utmaningar.

Alla har vi tagit del av larmrapporterna och upprörts över skandaler i
210 äldrevården. I de sammanhang där vården och omsorgen fungerar så väl som vi
vill, blir medierapporterna mer knapphändiga.

Maria Larsson och jag står i spetsen för ett arbete för att förbättra vården och
omsorgen. Inte minst för de mest sjuka äldre. Regeringen satsar 4 miljarder kr
215 under en fyraårsperiod på att driva på utvecklingen. Det finns tyvärr påtagliga
skäl att fortsätta arbetet. Fortfarande finns stora brister. Men vi börjar kunna
avläsa en del framgångar: en bättre och mer värdig vård och omsorg.

De resurser som satsas handlar också här om prestationsbaserade ersättningar
220 för att åstadkomma nödvändiga förbättringar. Och det ger resultat: Andelen
äldre personer som har olämpliga läkemedel har minskat i samtliga landsting.
Vården i livets slutskede utvecklas.

Behovet av läkemedel för demenssjuka sjunker när vård- och omsorgspersonalen
arbetar med nya metoder. Arbetet med att tidigt identifiera begynnande demens

går framåt med stormsteg.

Det arbetet ska fortsätta. Vi kommer inte att ge oss förrän alla äldre i vårt land får en god och värdig omvårdnad. Det är vår garanti till väljarna!

230

Mina vänner,

Vet ni att körsång är en av vårt lands största folkrörelser? Närmare 600.000 personer beräknas sjunga i kör. 2004 bildades en ny kör. Allians för Sverige. Det var fyra före detta solister som såg fram emot det stundande Körslaget. Det var
235 fyra partistämmor som efter idogt samövande uppträdde med allt större framgång. Vann allt fler supportrar genom tidlösa låtar i modernare tappning. Det var inte en röst, utan fyra olika. Den flerstämmiga men samspelta skönsången räckte till seger i Körslaget 2006. Kören behöll och förfinade den vinnande melodin och upprepade vinsten i tävlingen 2010. Inför nästa slag, som
240 hålls nästa år, finns några motvilliga utmanare. Efter förlusten förra gången har de, var och en, genomfört egna soloturnéer. Men sporadiskt uppträder de numera tillsammans. Tonläget är högt. Specialiteten är atonala verk. Oftast framförda i genuin otakt. Vanemässigt mer än lovligt falskt. Utöver atonal musik och betonade dissonanser är obefogade mollstämda klagovisor en viktig
245 del av repertoaren. Även om många stycken framförs i falsett finns där olika stämmor som sig bör. Där finns en bas. Fackbas. Hans utmärker sig genom att för det mesta vägra öppna munnen. Där finns en alt, eller mer precist: en som lovar allt. Han har också problemet att han har svårt att skaka av sig en gammal kör med Castroatsångare. En annan framhärdar ständigt att det bara är
250 Fridolins visor som ska framföras. En fjärde som vill vandra in i kören brukar inte få vara med eftersom han envisas med att använda ett järnrör som stämgaffel. Och de andra uppskattar inte att han enbart vill sjunga ”Ut ur vår hage”.

255 Nå, nästa år avgörs Körslaget. Då, mina vänner, är jag övertygad om att vi på vår sida samlar den största röststyrkan.

Kristdemokrater,

för ett litet tag sedan läste jag en ledare i en av Sveriges största dagstidningar. En
260 av de där som kallar sig liberal, antagligen för att skämta lite med sina läsare. I ledaren varnas för – gissa vad? Det civila samhället! Tillåt mig citera visdomsorden: ”Civilsamhället är inte bara knattefotboll och tipspromenader, utan också barnmisshandel, alkoholism och religiös dogmatism. Om staten

265 rullar tillbaka sin makt låter man andra maktstrukturer ta över.”

Och man fortsätter med att ”ett barn som hålls hemma från dagis eller skolan är utlämnat till föräldrarnas godtycke.” Till föräldrarnas godtycke! Ja, jösses... I den här påstått liberala tankevärlden är staten alltså till för att skydda människor från det riskabla livet utanför statens hägn. Våga inte något eget! Ledarartikeln är ett tydligt exemplen på så kallad statsindividualism. Ett nyss myntat begrepp för uppfattningen att individens frihet och självförverkligande nås genom staten. Och att sådant som civilt samhälle och familj bara är irriterande hinder på vägen. Låt mig vara tydlig: vi kristdemokrater är inte fiender till staten. Vi är inga anarkister. Som om det skulle behöva sägas! Men vi utgår inte heller från staten och det offentliga i vår samhällssyn. Vi utgår från människor och från de naturliga gemenskaperna, framför allt familjen. Och det gör oss känsliga för när staten träder över sina gränser, politikens gränser. Ett mycket tydligt uttryck för konflikten mellan oss och statsindividualisterna är familjepolitiken. Ta föräldraförsäkringen till exempel.

Skapar och bygger ut föräldraförsäkringen gör man för familjens skull. Kvoterar och reglerar den gör man för den offentliga statistikens skull. I det ena fallet använder man staten som ett stöd. I det andra som ett uppfostringsredskap. Låt mig återigen vara tydlig: Vårt alternativ till kvotering i föräldraförsäkringen är inte status quo utan mer valfrihet än i dag. En föräldraförsäkringsmånad till. Ingen kvotering, inga pekpinningar – besluten ska lämnas helt och hållet till familjerna själva.

290 Vänner,

När Europeiska unionen 2012 tilldelades Nobels fredspris var det mer än välförtjänt. Vissa blev överraskade över utnämningen. Många tar idag freden som så självklar att man glömmer ansträngningarna bakom. Priset var en välkommen påminnelse om att EU har lyckats i sin kärnuppgift. Vi har under ett halvt sekel inte hört ett enda skott avfyras mellan två unionsländer. Man har lyckats med att göra krig mellan medlemsstaterna närmast otänkbart.

Arvfiender som Tyskland och Frankrike går numer i armkrok. Det är en av historiens stora märkvärdigheter. Men detta får inte bara vara en historisk bedrift. EU ska fortsatt ha som övergripande mål att vara en kraft för freden inom – och utom – Europa. Att foga människor och länder samman kring gemensamma värden. Människovärde. Demokrati och mänskliga rättigheter.

305 Rättsstatens principer. Det går inte att säga att detta nu är uppnått och att det från och med nu mest handlar om en ekonomiklubb för välstånd.

310 När jag före jul på allvar började fundera på vad jag ville ta upp i mitt tal under kommundagarna var situationen i EU det första jag bestämde mig för. Och frågan har inte blivit mindre aktuell sedan dess. Just nu präglas diskussionen av den ekonomiska oron i Europa. Sedan 2008 har vi kunnat följa dramatiken. Kast mellan hopp och förtvivlan i arbetet för att rädda enskilda länder – och människorna där – med svåra ekonomiska problem. Och det är uppenbart att den ekonomiska krisen utsätter unionen för svåra påfrestningar.

315 För första gången har det på allvar diskuterats om något land skulle lämna – eller tvingas lämna – eurosamarbetet. Vi ser en klyfta i EU. Mellan länder som har ordning på sin ekonomi och de som inte har det. Åsiktsskillnader mellan de som ropar på mer makt till Bryssel. Och de som snarare tycker att EU har tagit sig an för mycket. Centrala institutioner har velat överta allt fler beslutsområden från medlemsstaterna, till den överstatliga nivån. Och maktcentralisterna tycks använda krisen som förevändning för den agenda som de har haft länge.

320 EU-kommissionens ordförande José Manuel Barroso håller numera tal om tillståndet i unionen efter amerikansk förebild. I höstens tal hävdade han att EU måste gå mot en federation av nationalstater. ”Vi måste fullfölja den ekonomiska och monetära unionen. Vi måste skapa en bankunion och en skatteunion”, sa Barroso.

330 Representanter för kommissionen målar nu entusiastiskt upp ett Europas förenta stater. Gemensam finanspolitik och beskattning.

335 Nya steg, ytterligare centralisering ses som svar på Europas problem. Jag måste erkänna att jag blir lite orolig... Jag tror nämligen inte EU ska skapa en gemensam finanspolitik. Jag tror heller inte att beskattningsrätt på en fjärde nivå är ändamålsenligt. Vi är tydliga i vårt principprogram. ”Vi vill skapa ett medborgarnas Europa, där unionen är öppen för medborgarnas kontroll, och där medborgarnas trygghet och välstånd skyddas av unionen”. Gemensam finanspolitik och EU-skatter är knappast att skapa ett medborgarnas Europa eller – för den delen – vad medborgarna efterfrågar. När beskattning flyttas ännu längre bort från medborgarna försvåras kontroll och ansvarsutkrävande. 340 Sådana förändringar kräver dessutom ett nytt fördrag och i många länder grundlagsändringar. En omfattande process för samtliga medlemsländer och

många ovissa folkomröstningar.

345 I onsdags kunde vi höra den brittiske premiärministern David Cameron hålla
sitt välannonserade tal om Storbritanniens förhållande till unionen. Också han
ville omförhandla fördraget – om än i annat syfte. Det är värt att fundera över
vad en mångårig process för att ändra fördraget skulle få för resultat. Och hur
skulle medborgarna i EU-länderna reagera? Vilka effekter skulle ett nej i
350 folkomröstningar i ett eller flera länder få? Skulle unionen komma att dras isär
allt mer? Det finns skäl att vara orolig över vilka effekter en långvarig osäkerhet
om vart unionen är på väg, skulle få i den spända situation som många länder
och EU befinner sig i. Det tycks som om en viktig uppgift för en EU-vän i dag
är att rädda unionen från sig själv. Se till att den fokuserar på faktiska problem
355 istället för stora centralistiska projekt.

I vårt eget land har positionerna i stor utsträckning varit låsta allt sedan
folkomröstningen 1994. Nej-partierna har hållit fast vid en negativ och
verklighetsfrånvänd kritik. Och vi ja-partier har stått för en EU-optimism som
ibland, måste vi erkänna, blundat för problem.

360 Under omröstningen om den gemensamma valutan för tio år sedan drev vi
kristdemokrater på för ett svensk ja. Jag minns.

Jag ledde själv partiets ja-kampanj. En gemensam unionsvaluta har obestridliga
fördelar. Men detta bara under förutsättning att medlemsländernas ekonomier
365 underkastades en och samma stränga budgetdisciplin. Annars fungerar inte en
gemensam valuta.

Vi svenska euro-förespråkare uppfattade också att det fanns ett ärligt stöd för de
ekonomiska spelreglerna hos euro-länderna själva.

Men verkligheten har som bekant visat sig vara en annan. Avtal har inte hållits.
370 Utfästelser har frångåtts. Kontroller har inte fungerat och undantag och
gräddfiler har inrättats efter behag. Vi kan konstatera att fundamentala villkor
för den gemensamma valutan inte har visat sig vara så hållbara som förutsetts.
Jag önskar att utvecklingen hade varit en annan, men för min blir slutsatsen att
ett svenskt deltagande i euron är bortom meningsfull diskussion för överskådlig
375 framtid.

380 Låt mig få vara tydlig med att det resonemang som jag fört inte handlar om

isolationism eller minskad solidaritet med länder som går genom svåra tider. Vad det handlar om är hur vi bäst samarbetar med varandra för att bygga välbefinnande och trygghet i hela unionen. Och för att EU ska kunna bidra till fred, frihet och välbefinnande i omvärlden. Vi kristdemokrater strider för subsidiaritetsprincipen. Den som säger att beslut ska fattas på den mest ändamålsenliga nivån. Det innebär ibland makt till Bryssel, men långt ifrån alltid. Vi ser nu processer som gravt tycks missa målet och driver EU längre från medlemsländer och medborgare. Jag skulle önska att det som jag nu sagt kan bli startskottet för en intelligent och framåtsyftande borgerlig EU-debatt – och kritik – i Sverige.

Mina vänner,

I mellandagarna läste jag i min lokaltidning ett porträtt på familjesidan. Det inleddes så här: ”Hon minns fortfarande tydligt hur hon som 15-åring cyklade till jobbet den första arbetsdagen. Då tillverkade Lovsjö bruk barnskindor och tvättbrädor. Idag gör samma företag avancerad telekomutrustning.” Nu avtackades Berith Andersson efter 50 år i samma firma. Mycket har hänt i ett företag under ett halvt sekel. Sådant som var helt omöjligt att förutse. Vem av alla de som gjorde tvättbrädor kunde ana något om datorer, mobiltelefoner eller trådlösa nätverk? Knappast någon tror väl att utvecklingen kommer att gå långsammare under de kommande 50 åren. Vilken utmaning.

Utmaning inte minst för utbildningsväsendet som ska ge kommande generationer de nödvändiga redskapen för framtiden. Vid det här laget kan vi nog dra slutsatsen att det är fåfängt att tro att skolan med exakthet ska kunna styra in elever mot en framtid vi inte vet så mycket om. Låt oss fästa extra vikt vid de basämnen och kunskaper som har visat sig vara tidlöst värdefulla. I vårt parti har nu en arbetsgrupp arbetat med att vässa vår skolpolitik. Förslagen om administrativa uppgifter är ett av de viktigaste. Gruppen föreslår också en extra skolvecka för att få ytterligare undervisningstimmar i svenska och läsning. Om någon söker bekräftelse på nödvändigheten av detta, så låt mig berätta: Den 2 januari skrev nio historiker vid universiteten i Uppsala och Linköping en debattartikel i Upsala Nya Tidning. De skriver: ”Att historiestudenter saknar grundkunskaper om historia har vi accepterat. Men när de saknar redskapet för att ta till sig humanistisk vetenskap måste vi slå larm”.

Jag ska citera något stycke till och jag vill varna personer som är känsliga för landets framtid: ”Studenter missförstår muntlig och skriftlig information, klarar

inte av att läsa kurslitteraturen, förstår inte tentafrågorna. Utan hjälp av ordbehandlare är stavningen över lag eländig.... Vidare.. ”Problemet är att studenterna uppenbarligen inte alls fått tillräcklig träning i läsning och skrivning... Vi vädjar till landets beslutsfattare att tilldela svenskundervisningen de resurser som behövs”. Avslutningen är minst sagt olycksbådande: ”Som läget är nu har vi stora svårigheter att ens åstadkomma en acceptabel kunskapsnivå i vårt eget ämne hos våra studenter – alltför många av dem förstår helt enkelt inte vad vi säger.”

430 Och det här är alltså frågan om universitetsstudenter. Som dessutom själva valt att läsa ett humanistiskt ämne som – får man anta – intresserar dem mer än andra. Om detta är en bild av deras kunskaper, hur står det då inte till med andra ungdomar i samma ålder?

435 Vi har mycket att göra inom svensk undervisning, den saken är klar. Och inte bara i svenska språket.

Men jag tror att vi också måste se att det inte bara handlar om undervisningstimmar utan också om vilken kunskapssyn man har. Vi kristdemokrater tror på personalism. Den enskilda människan är inget medel utan har ett värde i sig själv. Hon är också under ständig utveckling. Och förutom familjens roll för att forma karaktär och främja empati är det just kunskap och bildning som är hennes starkaste redskap för att mogna och växa. Därför är skolan så viktig för oss. Inte i första hand som ett slags arbetsmarknadsredskap. Utan för att människor ska utvecklas och själva ta sig vidare i livet. För att de ska ha förmåga att följa med i en utveckling som ingen vet vart den bär hän. En som kan gå från tvättbrädor till telekom på några decennier. Därför måste vi vara beredda att säga till kunskapssverige: Vi har hört ert nödrop. Vi accepterar inte situationen.

450 Kristdemokrater,

Resultatrapporterna från skolan visar att mer måste göras. Ett område som det finns skäl att titta vidare på handlar både om hälsa, välbefinnande och om skolprestationer. I Bunkeflostrand inte så långt härifrån har forskare under nio år studerat effekterna på 200 barn som fått mer motion och idrott i skolan. En grupp elever har haft daglig schemalagd fysisk aktivitet under 45 minuter. En kontrollgrupp fick nöja sig med det vanliga, det vill säga, idrott två gånger i veckan. Slutrapporten från forskarna visar att i gruppen med daglig rörelse var det sju procentenheter fler som klarade grundskolans mål och uppnådde

460 behörighet för gymnasieskolan än i kontrollgruppen.
Intressant är att framförallt pojkarnas resultat förbättrades. Intressant därför att
pojkar numera i regel presterar sämre än flickor.
I kontrollgruppen klarade 83 procent av pojkarna skolans mål. I gruppen med
mer idrott klarade sig hela 96 procent. Pojkarna med idrott varje dag hade
465 dessutom signifikant högre betyg i svenska, engelska, matematik och i idrott och
hälsa än pojkarna i kontrollgruppen.
Den här nyvunna kunskapen bör tas till vara. Här är en åtgärd som ger dubbla
positiva effekter. Bättre skolresultat och bättre hälsa. Det här
forskningsresultatet är för viktigt för att bara gå förbi. Vi vet att de barn som har
470 föräldrar som är mer välbärgade eller på andra sätt har det förspänt klarar sig
hyggligt. Men de som framför allt halkar efter kunskapsmässigt – och
hälsomässigt – lever inte sällan i ekonomiskt och socialt utsatta sammanhang.
Inte minst för dem måste denna forskning leda till slutsatser när det gäller
utformningen av morgondagens skola. För alla barn har rätt till hälsa, kunskap
475 och så goda uppväxtvillkor som det överhuvudtaget är möjligt. Det är vår
uppfattning och den är värd att kämpa för.

Till sist partikamrater,

Det är som ligger framför oss är viktigt. Det är nu vi positionerar oss inför
480 valårets upploppsraga. Det kommer att bli ansträngande. Vi kommer att möta
motstånd. Men vi är kristdemokrater. Med den kristna etiken som grund sätter
vi barn och unga i fokus. Vi ska göra det tydligt för väljarna vad vi har
åstadkommit. Men ännu mer, vad vi vill åstadkomma. Vi ska kämpa för den
enskilda människan i vården – inte för systemen. Vi ska fajtas för att de med de
485 minsta marginalerna får lägre skatter – inte högre. Vi ska strida för att underlätta
för de företagsamma – inte klämma åt dem. Vi ska stödja civilsamhället – inte
bekämpa det. Vi ska slåss för att ge mer makt till familjer – inte till politiker.

490 Det är vad 2013 ska handla om. Jag räknar med er. Och ni kan räkna med mig.

Taggar

2010-tal, 2013, Kristdemokraterna, Kristdemokraterna, Man, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/goran-hagglund-tal-pa-kristdemokraternas-kommundagar-i-helsingborg>

495